

BUSINESS CASE

Smarte investeringer i kernevelfærden

**Forslagets
titel:** **Tidlig indsats for de 0-2-årige**

Kort resumé: Børne- og Ungdomsforvaltningen og Socialforvaltningen ønsker at udvide viften af tværfaglige, forebyggende indsatser til også at omfatte de 0-2 årige og deres familier, som er i risikozonen for at udvikle mere omfattende problemer, der med tiden bliver vanskeligere og mere ressourcekrævende at løse. Formålet er via et pilotprojekt, at sætte ind så tidligt som muligt overfor børn i begyndende mistrivsel og ikke-alderssvarende udvikling ved at støtte forældrene i at sikre en god omsorg for barnet og en god forældre-barn tilknytning. Indsatsen går ud på dels at styrke opsporingen af de helt små børn gennem et forbedret samarbejde med hospitaler og jordmødre og gennem en kvalificeret screening af familien ved sundhedsplejebesøg, dels at sætte ind med en forebyggende indsats med et tværfagligt BUF-SOF team.

**Fremstillende
forvaltning:** Børne- og Ungdomsforvaltningen og Socialforvaltningen

Øvrige berørte forvaltninger:

☐ Økonomiforvaltningen	☐ Socialforvaltningen
☐ Kultur- og Fritidsforvaltningen	☐ Teknik- og Miljøforvaltningen
☐ Børne- og Ungdomsforvaltningen	☐ Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen
☐ Sundheds- og Omsorgsforvaltningen	

1. Forslagets samlede økonomiske konsekvenser

1000 kr. 2016 p/1	Styringsområde	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Varige ændringer														
Tværfagligt team	Service	5.400	6.000	7.500	7.500	7.500	7.500	7.500	7.500	7.500	7.500	7.500	7.500	7.500
Besparelser på foranstaltninger	Service	-900	-1.500	-3.900	-3.900	-3.900	-3.900	-4.800	-4.800	-4.800	-4.800	-4.800	-4.800	-6.600
Besparelser på sociale normeringer og støttepædagogpuljen (socio-emotionelle)	Service	-4.500	-4.500	-5.000	-5.000	-5.000	-5.000	-5.000	-5.000	-5.000	-5.000	-5.000	-5.000	-5.000
Samlet varig ændring		0	0	-1.400	-1.400	-1.400	-1.400	-2.300	-2.300	-2.300	-2.300	-2.300	-2.300	-4.100
Implementeringsomkostninger														
Etablering af tværfagligt team	Service	2.100	1.500											
Fælles kompetenceudvikling	Service	600												
ADBB certificering mv.	Service	800												
Samlede implementeringsomkostninger		3.500	1.500											
Samlet økonomisk påvirkning		3.500	1.500	-1.400	-1.400	-1.400	-1.400	-2.300	-2.300	-2.300	-2.300	-2.300	-2.300	-4.100
Tilbagebetalingstid baseret på serviceeffektivisering	6													
Tilbagebetalingstid baseret på totaløkonomi	6													

2. Baggrund og formål

Børn og unge, der tidligt i deres liv er kommet bagud i deres udvikling som følge af mistrivsel, svag forældre-barn kontakt eller ringe forældreevner, vil med tiden ikke udvikle sig alderssvarende, hvilket får betydning for deres indlæringssevne, trivsel og sociale kompetencer. Hvis der ikke sættes tidligt nok ind over de her børn, vil de med tiden udvikle mere omfattende vanskeligheder og have behov for mere indgribende støtte. Det giver i Børne- og Ungdomsforvaltningen sig bl.a. udslag i udgifterne til f.eks. støttepædagoger, specialundervisning samt tværfaglig support til målgruppen og brugen af specialtilbud på både dagtilbud og skoleområdet. I Socialforvaltningen viser det sig på få underretninger på de mindste børn og et boom i udgifterne til mere indgribende foranstaltninger, når børnene bliver ældre.

Børne- og Ungdomsforvaltningen og Socialforvaltningen ønsker at flere børn kommer godt fra start og forbliver i almenområdet, hvilket kræver investeringer i den helt tidlige og tværfaglige indsats. Forslaget skal ses i sammenhæng med Børne- og Ungdomsforvaltningens tidlige indsats investeringscase for de 0-6-årige.

3. Forslagets indhold

Børne- og Ungdomsforvaltningen og Socialforvaltningen ønsker at få opsporet de ca. 15 %¹ af børnene, der bremses i deres udvikling pga. begyndende mistrivsel og/eller svag forældre-barn tilknytning langt tidligere end det sker i dag. De to forvaltninger vil derfor investere i et pilotprojekt i 3 områder, hvor det tværfaglige samarbejde mellem Børne- og Ungdomsforvaltningen og Socialforvaltningen udvikles til også at omfatte de helt små børn, og hvor forældrene trænes i at være bedre forældre for deres barn. Børne- og Ungdomsforvaltningen og Socialforvaltningen har i dag et samarbejde på daginstitution- og skoleområdet, og med dette forslag vil der være en sammenhængende indsats mellem de to forvaltninger på hele 0-16 år området.

Målgruppe

Målgruppen for indsatsen er børn i alderen 0-2 år og deres forældre. Barnet skal udvise tegn på en ikke-aldersvarende udvikling fx som følge af en svag tilknytning til forældrene. Familierne, som indsatsen igangsættes for, er de familier, hvor sundhedsplejersken i forbindelse med behovsbesøg vurderer, at der er brug for at iværksætte en indsats.

Indsats

Indsatsen indeholder følgende:

- Opsporing: Det tværsektorielle samarbejde mellem hospitaler, jordemødre, praktiserende læger og den kommunale sundhedspleje skal styrkes, så sundhedsplejen får kendskab til udsatte og sårbare familier allerede før fødslen, og så sundhedsplejen kan påbegynde indsatsen omkring barn og familie endnu tidligere end i dag.
- Screening: Sundhedsplejersken screener systematisk i forbindelse med behovsbesøget. Screeningen skal pege på, hvilke børn og familier, der kan få hjælp af det tværfaglige team.
- Tværfagligt team og forældreuddannelse: Hvis forældrene ønsker hjælp², opstarter det tværfaglige BUF-SOF team et forløb med familien i hjemmet. I forløbet kommer forældrene systematisk igennem en række fast definerede temaer omkring varetagelsen af forældrerollen, samspillet med barnet, struktureret hverdag mv. Forløbet vil både have elementer af udvidet sundhedspleje, socialrådgivning og decideret forældretræning. Det tværfaglige BUF-SOF team skal indeholde både sundhedsfaglige (med fokus på småbørn), socialrådgiver- og familiebehandlingskompetencer. Der arbejdes ud fra en allerede eksisterende metode. Hvilken skal konkretiseres i opstartsperioden.

¹ <http://www.sfi.dk/pressemeddelelser-4599.aspx?Action=1&NewsId=2699&PID=9206>

² Hvis forældrene ikke ønsker hjælp vil det give anledning til bekymring. Det tværfaglige team skal dermed vurdere, om der er behov for at underrette Socialforvaltningen. Hvis bekymringen ikke er stor nok, skal sundhedsplejersken følge familien og se, om bekymringen vokser

- Barnet reserveres en plusplads i området: Når barnet skal starte i daginstitution, er der reserveret en plusplads³ til barnet. Barnet får dermed et højkvalitetsdagtilbud, som sikrer det videre arbejde barnets udvikling og trivsel. Sundhedsplejersken kommer inden opstart og 3 måneder efter opstart på besøg i institutionen sammen med familien for at sikre overgangen til dagtilbuddet⁴.
- Kompetenceudvikling: Engangsinvestering i fælles kompetenceudvikling af medarbejderne i det tværfaglige BUF-SOF team og medarbejdere i pluspladsinstitutionerne i den fælles teori og metode, der skal benyttes i forældreuddannelsen.

4. Økonomi

Økonomi Socialforvaltningen:

Der skal afsættes varige midler til seks årsværk (0,5 mio. kr. pr. årsværk) jf. tabel 1. De 3,0 mio. kr. i varig drift dækkes i 2019 og frem af effektiviseringerne i Socialforvaltningen. I 2017-2018 dækkes udgiften kun delvist af effektiviseringerne, hvorfor de resterende midler ansøges dækket af investeringspuljen, som en investering i etablering af teamet, svarende til en udgift på 2,1 mio. kr. i 2017 og 1,5 mio. kr. i 2018.

Det forventes, at der vil være nogle børn og familier, der vil blive opsporet og få en indsats tidligere end de ellers ville. Denne stigning i antallet af børn og familier, der vil have behov for foranstaltninger vil dog blive opvejet af, at projektet også vil forhindre, at børn og familier, der ellers ville have haft behov for en foranstaltning, bliver hjulpet af projektet og derfor ikke vil have behov for en foranstaltning. Socialforvaltningen forventer, at projektet vil forebygge behovet for foranstaltninger for flere familier end der vil blive opsporet nye familier.

Da Socialforvaltningen generelt ser et mønster, hvor der er få og generelt billigere foranstaltninger på de små børn, og omvendt mange og dyre foranstaltninger på de større børn, har dette investeringsforslag en stigende profil på besparelserne. Hvor investeringscasen går i nul efter 6 år, vil man efter 12 år se en stor besparelse på foranstaltninger. De stigende besparelser kan ses i nedenstående tabel:

Årstal	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Barnets alder	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Foranstaltninger sparet	5 forebyggende foranstaltninger á 0,1 mio. kr.		1 anbringelse i familiepleje á 0,5 mio. kr. og 8 forebyggende foranstaltninger á 0,1 mio. kr.				2 anbringelser i familiepleje á 0,5 mio. kr. og 6 forebyggende foranstaltninger á 0,1 mio. kr.					1 anbringelse på døgninstitution á 1,2 mio. kr., 1 anbringelse i familiepleje á 0,5 mio. kr. samt 5	

³ En plusplads er en plads i et højkvalitetsdagtilbud. Den koster ikke ekstra ressourcer for Børne- og Ungdomsforvaltningen.

⁴ Forudsætter, at Børne- og ungdomsforvaltningens investeringscase 0-6 år vedtages, da der her ligger midler til sundhedsplejerskens overlevering til dagtilbud

				forebyggende foranstaltninger
--	--	--	--	-------------------------------

Økonomi Børne- og Ungdomsforvaltningen:

Oveni de 5 sundhedsplejerskebesøg alle familier får, så afsættes der et forløb på gns.7 besøg pr. barn/familie, hvilket svarer til 9 årsværk af 500.000 kr. dvs. i alt 4,5 mio.kr. i varige midler. De resterende tre besøg finansieres via de ekstra 3 mio. kr., der blev afsat i budget 2014 til øget frekvensbesøg til de 20 procent med sårbare og udsatte. Midlerne til sundhedsplejens to overgangsbesøg ved barnets opstart i dagtilbud dækkes af Børne- og Ungdomsforvaltningens investeringscase for de 0-6-årige.

Det forventes, at der kan indhentes en besparelse på støttepædagogressourcer baseret på et fald i børn med støttebehov på grund af socio-emotionelle problemer allerede i dagtilbudsalderen. Hertil kommer en besparelse i de sociale normeringer, da børnene fremover tildeles en plusplads. Den samlede besparelsen er sat til kr. 4,5 mio. årligt frem til 2018, herefter er den på 5. mio. kr. årligt. Effektiviseringen kan indhentes ved at reducere ca. 1,8 mio. kr. i budgettet til støttepædagoger på 0-5 års området (svarende til 5 % af det samlede budget på 35,2 mio. kr.) og ca. 3,2 mio. kr. i budgettet til sociale normeringer på 0-5 års området fraregnet forældrebetaling (svarende til 5% af det samlede budget på ca. 68 mio. kr.).

Tabel 1. Varige ændringer, service

	1000 kr. (2016 p/l.)					
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Tværfagligt BUF-SOF team	5.400	6.000	7.500	7.500	7.500	7.500
Besparelser på foranstaltninger	-900	-1.500	-3.900	-3.900	-3.900	-3.900
Besparelser på sociale normeringer og støttepædagogpuljen (socio-emotionelle)	-4.500	-4.500	-5.000	-5.000	-5.000	-5.000
Varige ændringer totalt, service	0	0	-900	-900	-1.400	-1.400

Investering

Der afsættes 3,6 mio. kr. i 2017-2018 til dækning af Socialforvaltningens udgifter til det tværfaglige team, som ikke kan dækkes af effektiviseringer før 2019. Der afsættes derudover 600 t. kr. til fælles kompetenceudvikling og 800 t. kr. ADBB certificering mv.

Tabel 2. Serviceinvesteringer i forslaget

	1000 kr. (2016 p/l.)					Innovations-pulje
	2017	2018	2019	2020	I alt	

						(sæt X)
Etablering af tværfagligt team	2.100	1.500			3.600	
Kompetenceudvikling	1.400				1.400	
Investeringer totalt, service	3.500	1.500	0	0	5.000	

5. Fordeling på udvalg

Børne- og Ungdomsforvaltningen varetager udgifter forbundet med sundhedspleje og effektiviseringen på sociale normering og støttepædagogpuljen.

Socialforvaltningen varetager udgiften i forbindelse med socialrådgivere og er ansvarlig for effektiviseringen på foranstaltninger.

Serviceinvesteringen på 3,9 mio. kr. til etablering af tværfagligt team får til Socialforvaltningen, og serviceinvesteringen på 1,4 mio. kr. til kompetenceudvikling går til Børne- og Ungdomsforvaltningen.

6. Implementering af forslaget

Projektledelsen deles mellem Børne- og Ungdomsforvaltningen og Socialforvaltningen. Det forventes, at der til en opstart skal være en konkretisering af projektets kommissorium herunder de metodiske tilgange, der skal anvendes i projektet. Her trækkes der på erfaringer fra skole- og daginstitutionssocialrådgiverordningerne. I samme periode skal der udvælges et screeningsværktøj, som sundhedsplejerskerne skal benytte til at vurdere, om der skal igangsættes et forløb med familien.

Herefter skal der udvælges de tre lokalområder, hvor projektet skal gennemføres. Når de tværfaglige BUF-SOF teams er ansat, gennemføres en introduktionsperiode, hvor projektdeltagerne kompetenceudvikles. Det forventes, at den indledende konkretisering af projektet og den efterfølgende introduktionsperiode kan ske indenfor de første tre måneder af 2017. Herefter kan projektet opstartes.

7. Inddragelse af medarbejdere, virksomheder og borgere

Projektet udvikles i samarbejde med medarbejdere i Børne- og Ungdomsforvaltningen og Socialforvaltningen i det lokalområde, projektet igangsættes i, herunder også de medarbejdere, der ansættes i projektet. Civilsamfundsaktører i lokalområdet inddrages også i forhold til at sikre, at familien kan drage nytte af tilbud i området. Noget som ressourcetsvage forældre normalt ikke selv er gode til at opsøge.

8. Forslagets effekt

På kort sigt:

- Familien får en tidlig men mindre indgribende indsats
- Forældrene støttes i at opnå en god forældre-barn relation, der kan udvikle barnet på en alderssvarende måde
- Familien får en helhedsorienteret indsats, der både omfatter et sundhedsplejersketilbud og social støtte. Samtidig sikrer projektet en mere smidig overlevering til Socialforvaltningen, hvis familien har behov for en mere intensiv støtte
- Flere børn kommer i dagtilbud
- Færre børn har behov for støtte i dagtilbud og skole

På lang sigt:

- Flere børn udvikler sig alderssvarende
- Færre børn udskilles til segregerede tilbud
- Færre børn har behov for støtte fra Socialforvaltningen
- Flere børn kan nøjes med forebyggende foranstaltninger frem for anbringelse

9. Opfølgning

Projektet vil blive evalueret løbende. Der vil midtvejs i projektperioden blive lavet en midtvejsevaluering, der vil fokusere på implementeringen og om der er aspekter i projektet, der skal tilrettes. Ved udgangen af projektperioden vil der blive udarbejdet en slutevaluering, der fokuserer på, om projektet har opnået de effektmål, der er opsat i projektet, herunder om pilotprojektet skal udvides til resten af byen.

	Hvordan måles succes-kriteriet	Hvem er ansvarlig for opfølgning	Hvornår gennemføres opfølgningen
Flere udsatte børn og familier får en tidligere og forebyggende indsats	Antallet af børn og familier, der har deltaget i projektet	Børne- og Ungdomsforvaltningen (Center for Policy) og Socialforvaltningen (Center for Politik)	Ved slutningen af projektperioden
Færre børn med behov for støtte i dagtilbuddet	Antallet af børn fra projektet uden behov for støtte i dagtilbuddet	Børne- og Ungdomsforvaltningen (Center for Policy) og Socialforvaltningen (Center for Politik)	Ved slutningen af projektperioden
Færre børn får behov for en foranstaltning senere i livet	Antallet af børn fra projektet uden foranstaltninger ved projektets slutning	Børne- og Ungdomsforvaltningen (Center for Policy) og Socialforvaltningen (Center for Politik)	Ved slutningen af projektperioden

10. Risikovurdering

Ud fra erfaringerne fra skole- og daginstitutionssocialrådgiverordningerne vurderer forvaltningerne, at der er minimale risici forbundet med opstart af projektet. Der kunne være en risiko i forhold til, at familierne vil samtykke til at deltage i projektet, særligt fordi der deltager en socialrådgiver fra Socialforvaltningen. Erfaringerne fra ovenstående ordninger er dog, at det er ganske få forældre, der ikke ønsker hjælpen. En anden risiko er, at de familier, der kunne have allermest behov for et sådan tilbud, har frasaet sig, at der kommer en sundhedsplejerske i hjemmet, og de derfor ikke bliver opsporet den vej igennem.

Teknisk bilag

Tabel 3. Fordeling af varige ændringer mellem udvalg, service

Udvalg		Fordelings- nøgle	1000 kr. 2016 p/1				
			2017	2018	2019	2020	2021
Børne- og Ungdomsudvalget	Besparelse	65 %	-4.500	-4.500	-5.000	-5.000	-5.000
	Omkostninger	60 %	4.500	4.500	4.500	4.500	4.500
Socialudvalget	Besparelse	35 %	-900	-1.500	-3.900	-3.900	-3.900
	Omkostninger	40 %	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000
Total	Besparelse	100 %	-5.400	-6.000	-8.900	-8.900	8.900
	Omkostninger	100 %	7.500	7.500	7.500	7.500	7.500

Tabel 4. Fordeling af serviceinvesteringer mellem udvalg

Udvalg	Fordelings- nøgle	1000 kr. 2016 p/1			
		2017	2018	2019	2020
Børne- og Ungdomsudvalget	28%	1.400			
Socialudvalget	72%	2.100	1.500		
Total	100 %	3.500	1.500		

Forandringsteori – Tidlig indsats på 0-2-årsområdet

Vision/formål: At kommunens systematik, opsporing og tværfaglige samarbejde udvikles, så flere små børn i begyndende mistrivsel og/eller med svag forældretilknytning opspores i de første leveår.

